

KINH TẾ NỀN TẢNG TRONG CHIẾN LƯỢC CHUYỂN ĐỔI SỐ CỦA VIỆT NAM

Kinh tế thế giới chứng kiến nhiều biến động sau cuộc bùng phát đại dịch Covid-19 trên toàn cầu. Giãn cách xã hội, sự lựa chọn không mong muốn cho đa số nhân loại đã trở thành giải pháp tình thế trên một quy mô vô tiền khoáng hậu. Tuy nhiên, đây thực sự là cơ hội để con người nhận ra tính ưu việt của kinh tế số và yêu cầu cấp bách hơn nữa quá trình chuyển đổi số. Từ trước đại dịch, International Data Cooperation đã dự báo, đến năm 2022, giá trị chuyển đổi số trên thế giới ước đạt 2.000 tỷ USD và tăng trưởng cao gấp 4 lần so với mức tăng trưởng trung bình của thị trường dịch vụ công nghệ thông tin. Sau đại dịch, mọi việc có thể còn tiến nhanh hơn nữa.

Tại Việt Nam, theo *Báo cáo về nền kinh tế số tại Đông Nam Á* của Google, Tamesek và Bain & Company năm 2019 kinh tế số của Việt Nam và Indonesia tăng trưởng như “rồng được tháo xích” và dẫn đầu khu vực Đông Nam Á (khoảng 38%) và dự kiến có thể đạt mục tiêu 43 tỷ USD vào năm 2025. Đại dịch Covid-19 sẽ thúc đẩy các doanh nghiệp trong khu vực tiến hành chuyển đổi số nhanh hơn nữa. Trong kinh tế số, “kinh tế nền tảng số” đóng vai trò quan trọng. Tại Việt Nam, khái niệm này liên tục được nhấn mạnh trong “Chiến lược chuyển đổi số quốc gia” công bố năm 2019. Tuy nhiên, kinh tế nền tảng nên được đối xử như thế nào trong chiến lược chuyển đổi số, một cách phù hợp và khả thi, dường như vẫn còn khá mơ hồ. Điều này hy vọng sẽ được làm rõ hơn tại Tọa đàm “*Kinh tế nền tảng trong chiến lược chuyển đổi số của Việt Nam*”.

Quá trình chuyển đổi số của Việt Nam

Chuyển đổi số là quá trình sử dụng công nghệ số nhằm làm mới hoặc thay đổi những quy trình kinh doanh cũ, văn hóa, trải nghiệm khách hàng nhằm đáp ứng những nhu cầu của kinh doanh và thị trường. Chuyển đổi số cần được phân biệt rõ với số hóa (Digitalization). Tại Việt Nam, cuộc tấn công của Covid-19 cùng với các lệnh giãn cách xã hội đã giúp doanh nghiệp nhận ra vai trò ngày một quan trọng của chuyển đổi số. Tuy nhiên, những con số từ trước Covid-19 cho thấy quá trình chuyển đổi số tại Việt Nam diễn ra chậm chạp: thiếu kỹ năng số và nhân lực, thiếu nền tảng công nghệ thông tin đủ mạnh để cho phép chuyển đổi kỹ thuật số, thiếu tư duy kỹ thuật số hoặc các thách thức về văn hóa kỹ thuật số trong doanh nghiệp vẫn là những điểm yếu trong công cuộc chuyển đổi số

- ❖ Báo cáo của VCCI cho thấy, số lượng doanh nghiệp vừa và nhỏ của Việt Nam chiếm tới hơn 98% số lượng doanh nghiệp, song trình độ khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo còn hạn chế, có đến 80-90% máy móc sử dụng trong các doanh nghiệp Việt Nam là nhập khẩu, gần 80% là những công nghệ cũ từ thập niên 1980-1990.
- ❖ Theo kết quả khảo sát của Bộ Công thương, có tới 16/17 ngành khảo sát đang có mức độ sẵn sàng thấp trước xu hướng tham gia ứng dụng chuyển đổi số vào hoạt động của doanh nghiệp.
- ❖ Đáng chú ý, số doanh nghiệp mới bắt đầu biết về chuyển đổi số chiếm tới trên 80%.

Kinh tế nền tảng đóng vai trò quan trọng trong chuyển đổi số

Sự tồn tại một cách đa dạng và có tổ chức của các nền tảng số cho phép quá trình chuyển đổi số diễn ra trong một môi trường thuận lợi hơn (Kenney và Zysman, 2016). Lấy ví dụ đơn giản như Google và Facebook tạo ra các công cụ tìm kiếm và kết nối đi kèm với cơ sở hạ tầng mà một số các doanh nghiệp có thể tận dụng như quảng cáo, bán hàng, ... Amazon Web Service cung cấp những công cụ để từ đó công ty xây dựng nên nền tảng riêng. Airbnb và Uber đưa ra những giải pháp để những cá nhân/tổ chức đang hoạt động theo phương thức truyền thống tìm kiếm những cách thức tối ưu hơn trong kinh doanh. Điều đó chứng tỏ rằng các nền tảng số hoạt động giống như một hệ thống cơ sở hạ tầng để hỗ trợ doanh nghiệp trong việc chuyển đổi số.

Để chuyển đổi số thành công, doanh nghiệp cần có sự giúp sức của không ít các nền tảng, ví dụ như BASE – chuyên cung cấp giải pháp cho doanh nghiệp trong thời kì 4.0 trong việc quản trị công việc, nhân lực và tài chính, Slack, Zoom, Skype, Microsoft Team giúp đỡ các công ty trong việc cải thiện hiệu quả giao tiếp, Ybox, Vietnamwork tối ưu hoá việc tuyển dụng nhân sự, ...